

תהליך תכנון אסטרטגי ליוזמת פ"י 2

בחודש פברואר השנה הסתיים תהליך תכנון בן חמישה חודשים בדיון מסכם בוועדת ההיגוי של היוזמה. יצאנו לדרך בספטמבר 2016, כדי לקבל החלטות לגבי מיקוד היוזמה ואסטרטגיות הפעולה המרכזיות שלה לשלוש השנים הקרובות. בהזדמנות זו, ברצוננו להודות לכל השותפים ביוזמה שהשקיעו מזמנים וענו על השאלון המקוון ששלחנו. התובנות וההערות שלכם היוו תרומה משמעותית לתהליך התכנון האסטרטגי.

המיקוד האסטרטגי של היוזמה לשנים 2017-2020 יפעל בשני צירים מרכזיים:

הרחבת מעגל המצוינות בפריפריה: לאחר כשלוש שנות פעילות, נתוני משרד החינוך מראים כי היעד של הכפלת מספר הלומדים 5 יחידות מתמטיקה הושג ב-2016. העמקה בנתונים מראה כי הכפלה זו התרחשה בעיקר במרכז, ובחלק מערי הפריפריה. יחד עם זאת, הפערים גדלו עוד יותר בין אזורים בעלי רקע סוציו אקונומי חזק לרקע חלש. בנוסף, תוצאות המבחנים הבינ"ל במתמטיקה ומדעים של שנת 2015 מראים כי ישראל מובילה בפיזור ההישגים ובפערים בין המגזר היהודי למגזר הערבי, ובין תלמידים מרקע סוציו אקונומי שונה.

חיזוק המצוינות בגילאי חטיבת הביניים: על מנת להבטיח שהשינוי הינו ארוך טווח ומשפיע על לימודי מתמטיקה, מדעים וטכנולוגיה - נתמקד ונפתח דרכי פעולה בהם היוזמה יכולה לתרום לחיזוק הבסיסים של ידע, מיומנויות, תחושת מסוגלות ותמונת עתיד בגילאי חטיבת הביניים.

בשני צירים אלו אנו ממשיכים לפעול בשיתוף פעולה הדוק עם משרד החינוך, תוך הגדרת מטרות ויעדים משותפים וסנכרון המאמצים. על בסיס המיקוד האסטרטגי ותוצרי תהליך התכנון אנו בונים תכנית עבודה לשלוש השנים הבאות. בהמשך נשתף את כלל רשת השותפים במסמכים המסכמים.

צוותי העבודה הבין-מגזריים

לאחרונה, סיימו את עבודתם שני צוותים עבודה: הרחבת מעגל המצוינות בפריפריה ותכנון מסלול מהייטק להוראה. בשני צוותים אלו לקחו חלק נציגי ארגונים מגוונים החברים ברשת השותפים של היוזמה ומטרתם הייתה לגבש המלצות ועקרונות לפעולה.

תהליך היועצות בנושא מסלול מהייטק להוראה:

מפגש הסיכום של צוות היועצות התקיים במשרד החינוך בירושלים בחודש נובמבר 2016. במסגרת המפגש הוצגו התובנות המרכזיות שהושגו בתהליך והונחו היסודות הראשונים ליישום. עיקרי ההמלצות הוצגו בפני מנכ"לית המשרד במהלך חודש דצמבר. איל רם, סמנכ"ל מינהל עובדי הוראה, מוביל את תהליך היישום והקמת המנהלת על בסיס ההמלצות שגובשו. תהליך היועצות התבצע בליווי והובלה של ד"ר איציק כהן, מנכ"ל משאבי ידע. להלן [קישור למסמך מסכם](#) של תהליך היועצות הכולל את עיקרי התובנות והמלצות ליישום.

צוות העבודה בנושא הרחבת מעגל המצוינות בפריפריה:

בדצמבר 2016 התקיים המפגש האחרון של צוות העבודה בו לקחו חלק נציגים מארגונים מגוונים ברשת השותפים המתמחים בעבודה בפריפריה. הצוות גיבש הסכמה על [מרכיבי הבעיה](#), וגיבש עקרונות [לפתרון מערכתית](#). עקרונות אלו ישולבו בתכנית העבודה של היוזמה במיקוד האסטרטגי בפריפריה. להלן [קישור למסמך המסכם](#) של התהליך.

בהמשך לעבודת הצוות בנושא מוטיבציה: חיזוק חקר מדעי ופתרון בעיות טכנולוגיות

במסגרת צוות העבודה בנושא מוטיבציה שפעל בשנה שעברה זיהינו את נושא עבודות החקר המדעי ופתרון בעיות טכנולוגיות המהוות חלק מתכנית הלימודים של משרד החינוך כהזדמנות להשפיע על מוטיבציה ותחושת מסוגלות של תלמידים ומורים. חברי הצוות בחרו להרחיב ולחזק מרכיב חשוב זה, על ידי מינוף היתרון היחסי של היוזמה ביצירת החיבורים הנדרשים לכך.

מודל אקו סיסטם מקומי:

במספר רשויות מקומיות מתקיימים מודלים המעודדים שיתופי פעולה ברמה המקומית סביב פרויקטים לחיזוק, העשרה והעצמה של מורים ותלמידים המבצעים תהליכי חקר ופתרון בעיות טכנולוגיות. בשיתוף עם הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה במזכירות הפדגוגית במשרד החינוך החלטנו לקדם עשייה משותפת עם חמש רשויות מובילות: עיריית ירושלים - בה פותח מודל ה"יתרון עירוני מדעי" אשר אומץ על ידי משרד החינוך, גליליוס - מיזם אזורי באשכול גליל מזרחי לקידום העשרה ומצוינות במדעים וטכנולוגיה, עיריית חיפה, עיריית ראשון לציון ועיריית באר שבע.

בשנת הלימודים הנוכחית, הדגש ניתן על הצורך להעצים את האפקטיביות של תכנית החקר ופתרון הבעיות דרך יצירת קהילות מקומיות של מומחים מעולמות תוכן שונים (חוקרים, מהנדסים, מדענים, מוזיאונים למדע, גנים בוטניים וזואולוגיים, תעשייה ועוד). משרד החינוך בשיתוף יוזמת 2פ5, ובהובלת הרשויות המקומיות מקדם פלטפורמה לשיתוף בידע ולמידה הדדית בין 5 הרשויות. עד כה התקיימו שני מפגשי למידה (האחד בדרום והשני בצפון) בהובלת משרד החינוך במטרה לאפשר למידת עמיתים של דרכים ליישום מודל החקר העירוני ברשויות המקומיות, ובניית מודל מיטיבי להטמעה ברשויות נוספות לקראת שנת הלימודים הבאה.

יריד החקר המדעי:

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה מזמינים את שותפי יוזמת 2פ5 לבוא להתרשם מקרוב אחר העשייה המתקיימת בתחום מדע וטכנולוגיה - פרטים [בקישור](#) או אצל המדריכה הארצית סיגל זהבי sigalzhv@gmail.com 052-2217327

קואליציית העסקים

בנובמבר 2016 התקיים מפגש של קואליציית העסקים. במוקד המפגש קיימנו "שוק תוכניות" בו לכל חברה ניתנה ההזדמנות להציג את סל הפעילויות לעידוד חינוך STEM בהן היא **משתתפת** או **מובילה**. מטרת המפגש היו: למידה הדדית של החברות זו מזו, העמקת ההכרות בין נציגי החברות ויצירת הזדמנות ליצירת שיתופי פעולה חדשים למינוף התוכניות המגוונות.

איך זה נראה?

בית שיתופים שינה פניו לתערוכה בה כל חברה הציגה מגוון חומרים המביאים לידי ביטוי את פעילותה לעידוד חינוך מדעי-טכנולוגי. נציגי 25 החברות שהגיעו למפגש סיירו בין דוכני התערוכה, ובאמצעות מדבקות בצבעים שונים, שאלו שאלות, העבירו משוב ו/או ביקשו ליצור חיבור לנציג החברה. בחלק השני של המפגש, התכנסנו לשיחה משותפת בה הנציגים שיתפו תובנות ומחשבות בנוגע להזדמנויות לחיבורים חדשים שנוצרו במפגש. נציגי החברות הדגישו את החשיבות בהמשך העמקת ההכרות והלמידה ההדדית וציינו כי תמונת הפעילות הרחבה של חברות ההייטק, שנפרשה במפגש, מעודדת ומחזקת את המוטיבציה וההתלהבות להמשיך ולהשקיע בתחום ה-STEM.

תיאומי הרצאות במשרד החינוך: נכון למרץ 2017, התקיימו כ-470 פעילויות של המהנדסים המתנדבים בבתי הספר והצפי הוא כי קואליציית העסקים תעמוד ביעד השנתי אשר הגדירה בשיתוף עם משרד החינוך: 550 פעילויות בבתי הספר, רובם בפריפריה החברתית והגיאוגרפית.

אירוח השתלמויות מורים: חברות ההייטק נרתמו בתקופה זו לאירוח השתלמויות מורים של משרד החינוך בחברות ההייטק. עד כה התקיימו כ-20 מפגשי מורים בחברות הייטק מגוונות מתוך מטרה לחזק את חשיפת המורים לתעשיית ההייטק. במהלך ההשתלמויות שולבה הרצאת מהנדסים מתנדבים במטרה לחזק את ההכרות של המורים עם ההיבטים הטכנולוגיים והעסקיים של תעשיית ההייטק ולהעמיק את הרלוונטיות של עולם התעשייה ללימודי המתמטיקה, מדעים וטכנולוגיה, ואת חשיבות תפקיד מערכת החינוך ביצירת תמונת עתיד רלוונטית ומגוונת בפני התלמידים.